

Motion till riksdagen 2011/12: MJ470

av Maria Ferm m.fl. (MP)

En långsiktigt livskraftig vargstam

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inte tillåta licensjakt på varg.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inte genomföra en utökad skydds jakt på varg det kommande året.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Naturvårdsverkets delegationsbeslut om licensjakt på varg inte bör utgå från ett populationstak om 210 vargar i Sverige.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att djurskyddsintressen bör finnas med i den framtida förvaltningen av rovdjuren.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om överklaganderätt för djurskydds- och naturskyddsorganisationer vid beslut enligt jaktlagstiftningen.

Licensjakten bör avskaffas

1 januari 2010 igångsattes en licensjakt på varg av den borgerliga regeringen. 27 vargar skulle skjutas av 12 000 licenserade jägare. Den svenska vargstammen är starkt hotad. Jakten mötte kritik från oppositionen, EU och miljöorganisationer, framförallt med hänvisning till att motiven bakom verkade ha större politisk än vetenskaplig förankring.

Vargen räknas som starkt hotad och därför dröjde det inte länge förrän kritiken kom från EU-kommissionen. Innan dess hade självfallet miljöorganisationer starkt kritiserat jakten på detta hotade djur. Riksdagen hade tidigare beslutat att vargstammen skulle bli långsiktigt livskraftig, och licensjakten stred såklart mot det.

Fel! Okänt namn på

Miljöminister Andreas Carlgren hävdade att en licensjakt var en viktig del då den svenska vargstammen led av inavelsproblem, samt för att öka toleransen hos landsbygdens folk. Jakten var tänkt att ske selektivt, på genetiskt svaga individer, men detta visade sig inte vara möjligt alls. Jägarna siktade inte in sig på vargar som i högre grad än andra led av inavelsproblem eller uppvisade särskilt aggressivt beteende, utan jakten var urskillningslös.

Därför är det inte särskilt förvånande att EU-kommissionen konstaterade att det föreföll vara så att jakten bedrevs på en totalt ovetenskaplig grund och att den stred mot EU:s art- och habitatdirektiv.

Carlgrens tes om att jakten skulle öka acceptansen för varg i de rovdjurstäta länen förefaller inte heller särskilt väl underbyggd och kritiseras även den av EU-kommissionen. Risken är snarare att jakten ger vargkritikerna vatten på sin kvarn och spär på myten om vargen som ett problem och ett hot. Det finns heller inget som tyder på att den illegala jakten på varg har minskat efter licensjaktens införande.¹

EU-kommissionen har under flera års tid riktat skarp kritik mot Sverige för att Sverige bedriver licensjakt på varg i strid med EU:s art- och habitatdirektiv. På grund av kritiken är Sverige tvunget att ställa in licensjakten det kommande året, men planen är att återuppta licensjakten vintern 2012–2013.

Istället för en licensjakt på varg den kommande vintern 2011–2012 kommer en utökad skydds jakt på varg att ske, trots den akuta situation som den svenska vargen befinner sig i. Dessutom är inga av åtgärderna, som inflyttning eller inplantering av ”nya” vargar, ännu genomförda och de befinner sig fortfarande i trevande försök. Miljöpartiet de gröna motsätter sig licensjakten på varg och vill att riksdagen tillkännager det för regeringen. I nuläget motsätter sig Miljöpartiet även den utökade skyddsjakten, som ska genomföras i vinter, och anser inte att den bör realiseras. Detta bör riksdagen ge regeringen tillkänna.

Taket för antalet vargar

I samband med regeringens proposition 2008/09:210 infördes ett tak på 210 vargar i Sverige. Vargstammen skulle hållas på denna nivå genom licensjakt. Detta ligger i sin tur till grund för Naturvårdsverkets delegationsbeslut om jakt på varg.

Att regeringen efter EU-kommissionens kritik lovat att tillfälligt slopa taket på 210 vargar är naturligtvis glädjande, men då taket bygger på ett riksdagsbeslut bör riksdagen också besluta att ta bort taket. Slopan det bör dessutom inte bara vara tillfälligt.

Tidigare i år kom ett delbetänkande av Rovdjursutredningen (SOU 2011:37). Där drar utredaren slutsatsen att ”ett provisoriskt referensvärde för

¹ http://www.svd.se/nyheter/inrikes/illegal-jakt-pa-vargar-okar_5208195.svd.

den svenska delen av det skandinaviska vargbeståndet bör anges till 450 vargar”.

Vi anser fortfarande att vargstammen är för liten för att tåla licensjakt. Vi vill inte heller att antalet vargar som dödas genom skyddsjakt ska bestämmas av ett riksdagsbeslut om tak för antal vargar i Sverige. Vi vill inte heller att årets licensjakt behålls till följd av en teknikalitet. Flera skäl talar alltså för att taket på 210 vargar ska slopas.

Mot bakgrund av den nya informationen och den senaste tidens utveckling anser Miljöpartiet därför att riksdagen bör ändra sitt beslut att införa ett tak för antalet vargar i Sverige. Naturvårdsverkets delegationsbeslut om licensjakt på varg bör således inte utgå ifrån en populationsstorlek som inte överstiger 210 vargar i Sverige, utan baseras på en väsentligt högre nivå.

Djurskyddsintresse i rovdjursförvaltningen

Miljöpartiet motsatte sig införandet av beslutande viltförvaltningsdelegationer, eftersom vi menar att det är mer demokratiskt om förtroendevalda fattar besluten än om olika sakintressen gör det. Givet att dessa nu finns är det åtminstone angeläget att inte viktiga intressen utelämnas. I dagsläget ser vi det som en brist att inte djurskyddsintresset är representerat, trots att djurskyddsaspekter i högsta grad är relevanta. Djurskyddsintresset är heller inte representerat i regeringens nationella kommitté för hållbar rovdjurspolitik för varg. Jakt påverkar inte bara djuren som art, utan också som individer. Djur som skadeskjuts, och ungar som förlorar sina föräldrar, utsätts för stort lidande. Djurskyddsintresset bör därför ges plats i rovdjursförvaltningen.

Miljö- och naturskyddsorganisationer har rätt att överklaga beslut som faller under miljöbalken (1998:808). Däremot saknar såväl djurskydds- som naturskyddsorganisationer rätt att överklaga nationella beslut om de vilda djuren i jaktfrågor, t ex beslut om licensjakt på varg och fällfångst av lodjur, då sådana beslut faller under jaktlagen (1987:259). Detta bör ändras.

Stockholm den 5 oktober 2011

Maria Ferm (MP)

Helena Leander (MP)

Tina Ehn (MP)